

KLAGANDE

Migrationsverket

MOTPART

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten i Umeås dom den 1 december 2020 i mål nr 1957-20,
se bilaga A

SAKEN

Bistånd till asylsökande

KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Kammarrätten ändrar förvaltningsrättens dom och fastställer
Migrationsverkets beslut.

YRKANDEN M.M.

Migrationsverket yrkar att verkets beslut ska fastställas och anför i huvudsak följande. Förvaltningsrättens dom skapar incitament för en asylsökande att ansöka om verkställighetshinder för att undvika att rätten till bistånd upphör. Domen innebär också att Migrationsverket eller allmän förvaltningsdomstol inom ramen för biståndsprövningen regelmässigt ska göra en bedömning av möjligheterna för utlänningen att beviljas en ny prövning av frågan om uppehållstillstånd och därigenom föregripa verkets och migrationsdomstolarnas bedömning av utlänningens ansökan. En sådan ordning är ytterst olämplig och kan inte ha varit lagstiftarens avsikt. Det kan endast i extrema undantagsfall anses föreligga en rätt till bistånd enbart på den grunden att det finns ett öppet ärende om verkställighetshinder.

anser att överklagandet ska avslås och anför i huvudsak följande. Han har ansökt om att Migrationsverket ska bevilja honom en ny prövning av rätten till uppehållstillstånd och ärendet är fortfarande öppet. Även om han måste planera för att lämna landet har han rätt till sjukvård så länge han befinner sig här. Hans hälsotillstånd är för närvarande försämrat och han måste ha sitt LMA-kort för att få besöka vården. Han har inte tagit emot bistånd i form av boende eller bidrag och vill enbart ha tillbaka LMA-kortet.

SKÄLEN FÖR KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Frågan i målet är om det är uppenbart oskäligt att låta rätt till bistånd upphöra.

För att det ska anses uppenbart oskäligt att låta rätten till bistånd upphöra måste det finnas starka skäl. Det ska vara fråga om undantagsfall i situationer där utlänningen av någon anledning inte kan avvisas eller utvisas. Till exempel kan det anses vara uppenbart oskäligt att låta rätten till bistånd upphöra när verkställighet inte kan ske trots att utlänningen fullt ut

har verkat för att verkställighet ska kunna ske. Så kan också vara fallet om verkställighet inte kan ske på grund av allvarlig sjukdom av tillfällig karaktär. (Se prop. 2015/16:146 s. 18.)

När en utlänning har ansökt om att frågan om uppehållstillstånd ska tas upp till ny prövning får utvisningen visserligen inte verkställas förrän Migrationsverket beslutat i frågan om ny prövning (12 kap. 19 a § utlänningslagen [2005:716]). Det tillfälliga hinder mot verkställighet som uppstår under handläggningstiden är inte reglerat i LMA och innebär inte i sig att det är uppenbart oskäligt att låta rätten till bistånd upphöra. De förarbetsuttalanden som förvaltningsrätten har hänvisat till (a prop. s. 12) som anger att en ansökan med viss substans inte ska leda till att rätten till bistånd upphör tar sikte på situationen där utlänningen beviljats en ny prövning enligt 12 kap. 19 § utlänningslagen. I sådana fall anses ansökan om en ny prövning inte utsiktslös och rätten till bistånd ska inte upphöra, vilket också framgår direkt av 11 § tredje stycket LMA. Den aktuella situationen, där har ansökt om verkställighetshinder men väntar på besked om han beviljas en ny prövning, är alltså en annan situation än den som medför att rätten till bistånd kvarstår.

Det har inte framkommit att det på grund av hälsotillstånd, hans begränsade behov av bistånd, eller omständigheterna i övrigt är uppenbart oskäligt att låta hans rätt till bistånd upphöra. Han har därför inte rätt till bistånd enligt LMA. Överklagandet ska därför bifallas och Migrationsverkets beslut fastställas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B (formulär 1).

kammarrättsråd
ordförande

kammarrättsråd
referent

kammarrättsråd

kammarrättsfiskal
föredragande

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I UMEÅ**

DOM
2020-12-01
Meddelad i Umeå

Mål nr
1957-20

KLAGANDE

MOTPART

Migrationsverket

ÖVERKLAGAT BESLUT

Migrationsverkets beslut 2020-08-27, dnr , bilaga 1

SAKEN

Bistånd enligt lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl., LMA

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten bifaller överklagandet och bestämmer att

har rätt till bistånd enligt LMA även efter den 28 augusti 2020.

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 193 901 05 Umeå	Nygatan 45 (Tingshuset)	090-17 74 00 E-post: forvaltningsratteniumea@dom.se www.forvaltningsratteniumea.domstol.se	090-13 75 88	måndag–fredag 08:00–12:00 13:00–16:00

BAKGRUND OCH YRKANDEN M.M.

Migrationsverket beslutade att avslå rätt till bistånd från och med den 28 augusti 2020, se bilaga 1. Skälet för beslutet var i huvudsak att har varit asylsökande i Sverige och fått ett beslut om att han ska avvisas eller utvisas ur landet. Tidsfristen för när han ska lämna landet frivilligt löpte ut den 8 augusti 2020 och det finns inget som talar för att det är uppenbart oskäligt att avslå hans rätt till bistånd.

överklagar beslutet och anför bl.a. följande. För honom är det själva LMA-kortet som är viktigast, bl.a. så att han kan uppsöka sjukvården vid behov. Han har inte bott på förläggning eller mottagit dagersättning. Han har begärt ny asylprövning av sitt asylärende. På grund av den nya politiska instabiliteten som växer fram i hans hemland så deltog han i en demonstration på Sergels torg i Stockholm mot den diktatoriska regimen, till stöd för en minoritetsgrupp. Den som deltar i sådana typer av demonstrationer riskerar att åtalas för terrorism i hans hemland. Det finns även en risk att utsättas för en attack av en annan etnisk grupp som stöttar regimen. Han sågs delta i demonstrationen och nu terroriseras hans familj, speciellt hans äldre bror, för detta. Av denna anledning var han för rädd för att delta i ännu en demonstration som anordnades i slutet av augusti. Även om han inte har lika mycket rädsla och ångest i Sverige så är hans psykiska mående fortfarande inte stabilt på grund av problemen i hemlandet. Asylprocessen är fortfarande aktiv och han väntar på beslut. Det var medan han väntade som han fick det här beslutet om LMA-kortet. Nu står han utan identitet och kan inte gå till vården. Han önskar att rätten tittar ordentligt på allt material han har lämnat in. Han begär inte pengar eller bostad. Han blev sjuk och kunde inte vända sig till någon. Därför begär han att han, tills det nya asylärendet är klart, får tillbaka sitt LMA-kort.

Han har till förvaltningsrätten kommit in med dokument, artiklar och nyhetsinslag om situationen i hans hemland, fotografier från demonstrationer, tidigare domar och brev till olika politiker.

Migrationsverket anser att förvaltningsrätten ska avslå överklagandet och anför bl.a. följande. Migrationsverket fattade den 2 juni 2020 beslut om att förlänga tidsfristen för självmant återvändande på grund av den rådande coronapandemin. När reseläget förbättrades och tidsfristen hade gått ut fanns inte skäl att förlänga tidsfristen. Migrationsverket har fått uppgifter om att det är möjligt att boka resa och flyga till hans hemland. Han har ett pass, så det finns inga praktiska verkställighetshinder av den karaktären i hans fall. De hinder som han anför har karaktären av asylskäl, vilket provas av Migrationsverket i Göteborg och inte i denna process.

Förvaltningsrätten har hållit muntlig förhandling i målet.

RÄTTSLIGA UTGÅNGSPUNKTER

Enligt 11 § andra stycket LMA upphör rätten till bistånd för en vuxen utlänning som inte bor tillsammans med ett eget barn under 18 år eller ett barn under 18 år för vilket han eller hon får anses ha trätt i föräldrarnas ställe, om det inte är uppenbart oskäligt, 1) när utlänningens tidsfrist för frivillig avresa enligt 8 kap. 21 § första stycket utlänningslagen (2005:716) löper ut, eller 2) när beslutet om avvisning eller utvisning får laga kraft, om beslutet inte innehåller någon tidsfrist för frivillig avresa.

Enligt 11 § tredje stycket LMA upphör dock inte rätten till bistånd när den tidsfrist som anges i andra stycket 1 löper ut om beslutet om avvisning eller utvisning då inte får verkställas till följd av att Migrationsverket eller en domstol har beslutat om inhibition eller har beviljat ny prövning enligt 12 kap. 19 § utlänningslagen. Rätten till bistånd upphör då, om det inte är

uppenbart oskäligt, i stället en vecka efter det att beslutet om avvisning eller utvisning på nytt blir verkställbart.

I förarbetena (prop. 2015/16:146 s. 18 och s. 12) anges bl.a. följande. Rätten till bistånd upphör dock inte om det är uppenbart oskäligt. Det handlar om vissa situationer där utlänningen inte kan utvisas eller avvisas. Till exempel kan det anses vara uppenbart oskäligt att låta rätten till bistånd upphöra när verkställighet inte kan ske trots att utlänningen har visat att han eller hon fullt ut har verkat för att verkställighet ska kunna ske. Så kan också vara fallet om verkställighet inte kan ske på grund av allvarlig sjukdom av tillfällig karaktär. Den typen av omständigheter kan också utgöra grund för ett beslut om inhibition. Även andra omständigheter än de nu nämnda kan efter en bedömning i det enskilda fallet innebära att det anses uppenbart oskäligt att låta rätten till bistånd upphöra. Kravet på att det ska vara uppenbart oskäligt innebär dock att undantaget ska tillämpas restriktivt och att det måste handla om starka skäl. – Det finns även andra situationer då ett beslut om avvisning eller utvisning inte får verkställas. Det gäller t.ex. tiden mellan en utlännings ansökan om ny prövning och Migrationsverkets beslut i frågan om ny prövning ska beviljas. Regeringen anser dock inte att varje situation då verkställighet inte får ske ska medföra att rätten till bistånd kvarstår. Exempelvis bör en utsiktslös ansökan om ny prövning inte hindra att rätten till bistånd upphör. Den som däremot beviljas en ny prövning har haft viss substans i sin ansökan och det är då också rimligt att rätten till bistånd inte upphör.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

har i egenskap av asylsökande varit berättigad till bistånd enligt LMA. Han har emellertid inte tagit emot pengar eller bostad, utan enbart använt det så kallade LMA-kortet som visar att han är inskriven i mottagningssystemet. Av handlingarna i målet framgår att Migrationsverket den 11 maj 2020 beslutade att inte bevilja honom

uppehållstillstånd. Huvudregeln är att en utlänning inte längre har rätt till bistånd enligt LMA när utlänningens tidsfrist för frivillig avresa löper ut. Med anledning av den pågående pandemin var det dock inte möjligt att flyga till hans hemland. Så länge verkställighet inte kunde ske av denna anledning fick han behålla sitt LMA-kort. När Migrationsverket fick information om att det var möjligt att flyga igen fattades det i målet aktuella beslutet om att avslå hans rätt till bistånd enligt LMA. Under tiden har han överklagat sitt ärende. Migrationsdomstolen avslog överklagandet och Migrationsöverdomstolen meddelade inte prövningstillstånd. Han har därefter åberopat nya omständigheter i ett nytt ärende. När han fick beslutet enligt LMA väntade han alltså samtidigt på den pågående processen hos förvaltningsprocessenheten i Göteborg gällande en ny prövning av hans asylärende. Enligt information från Migrationsverket är ärendet öppet men beslut har ännu inte fattats.

Frågan som förvaltningsrätten har att ta ställning till är om

rätt till bistånd ändå inte ska upphöra under tiden han väntar på besked i det nya ärendet, det vill säga om han ska få behålla sitt LMA-kort med anledning av att det annars vore uppenbart oskäligt. Detta är ett undantag i lagen som är tänkt att tillämpas restriktivt. Det verkställighetshinder som coronapandemin tidigare utgjorde föreligger inte längre. Även om han uppger att han haft kontakt med vården så har det inte framkommit att _____ lider av en sådan allvarlig sjukdom av tillfällig karaktär som avses i förarbetena. Dessa exempel på situationer som anges i förarbetena utgör dock inte en uttömmande lista.

I sitt överklagande av beslutet enligt LMA har

anfört skäl som också i allra högsta grad är kopplade till hans pågående ärende om ny prövning. Den förvärrade politiska situationen i hans hemland påverkar hans psykiska mående och han uppger att hans familj mötts av

repressalier i hemlandet på grund av hans deltagande i en politisk demonstration i Sverige.

Enligt förvaltningsrättens mening är rättsläget delvis oklart när det gäller vilka möjligheter det finns att i ett mål som det här ta hänsyn till de nya asylskäl som åberopas. I förarbetena sägs, som sagts ovan, att en *utsiktslös* ansökan om ny prövning inte bör hindra att rätten till bistånd upphör. Såvitt förvaltningsrätten, som inte handlägger migrationsmål, kan bedöma är

nya ansökan inte utsiktslös. Vid bedömningen bör man vidare, enligt förvaltningsrättens mening, kunna ta hänsyn till att syftet med de år 2016 införda reglerna om upphörande av bistånd är att frigöra fler platser på anläggningsboendena och frigöra resurser i mottagningssystemet (prop. 2015/16:146 s. 6 och 9). Eftersom inte utnyttjar anläggningsboende eller uppbär dagpenning är hans belastning på mottagningssystemet begränsad. Det huvudsakliga ändamålet med att dra in hans rätt till bistånd enligt LMA får antas vara att ge honom incitament att lämna landet (jfr a. prop. s. 11). Med hänsyn till vad som har framkommit om hans ansökan om ny prövning får detta ändamål i nuläget anses väga ganska lätt.

På grund av det ovan sagda anser förvaltningsrätten att det vore uppenbart oskäligt att låta rätt till bistånd enligt LMA upphöra. Överklagandet ska därför bifallas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (FR-03)

Rådman

Målet har föredragits av förvaltningsrättsnotarien .

Akt 2.46
1 / 3

Mottagningsenheten i Skellefteå

Beteckning

51141496

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I UMEÅ

Förvaltningsrätten i Umeå	
Inkom	
2020 -10- 02	
Målnr	Aktbil

INKOM: 2020-10-02
MÅLNR: 1957-20
AKTBIL: 2**Beslut om bistånd****Sökande**

, medborgare i Etiopien

Adress:

Beslut

Migrationsverket avslår din rätt till bistånd från och med den 28 augusti 2020.

Beslutsfattare

Bakgrund

Du har varit asylsökande i Sverige och fått ett beslut om att du ska avvisas eller utvisas ur landet. Under din tid som asylsökande har du haft rätt till bistånd från Migrationsverket i form av logi, dagersättning, särskilt bidrag och/eller bostadsersättning.

Skälen för beslutet

Rätten till bistånd upphör för en vuxen utlänning som inte bor tillsammans med ett eget barn under 18 år eller barn under 18 år för vilket han eller hon får anses ha trätt i föräldrars ställe, om det inte är uppenbart oskäligt,

- när utlänningens tidsfrist för frivillig avresa löper ut eller
- när beslutet om avvisning eller utvisning får laga kraft, om beslutet inte innehåller någon tidsfrist.

Migrationsverkets bedömning

Tidsfristen för när du ska lämna landet frivilligt löpte ut den 8 augusti 2020 och det finns inget som talar för att det är uppenbart oskäligt att avslå din rätt till bistånd. Du har därför inte längre rätt till bistånd i form av dagersättning, kost och logi, särskilt bidrag och/eller bostadsbidrag.

Eftersom du inte längre har rätt till bistånd av Migrationsverket måste du lämna tillbaka ditt LMA-kort och bankkort till din mottagningsenhet.

Bestämmelser som beslutet grundar sig på

Det här beslutet grundar sig på 11 § lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl.

Överklagande

Du kan överklaga Migrationsverkets beslut hos Förvaltningsrätten i Umeå.
Ditt överklagande ska vara skriftligt och måste ha kommit in till
Migrationsverket inom tre veckor från den dag då du fick del av beslutet.

Så här gör du

- Skriv vilket beslut du överklagar och hur du vill ha det ändrat.
- Skriv ditt namn, personnummer, postadress och telefonnummer.
- Om du har ett ombud som hjälper dig att överklaga ska även en fullmakt som du skrivit under skickas med överklagan.
- Skicka överklagandet till Migrationsverket,
MOTTAGNINGSENHETEN I SKELLEFTEÅ, Box 142, 931 22 Skellefteå
- Du kan även skicka in din överklagan via e-post eller fax. Kontakta din mottagningsenhet för att få information om e-postadress eller faxnummer.

Kopia till

Mottagningsenheten i Skellefteå

Hur man överklagar

FR-03

Vill du att beslutet ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som du fick del av det skriftliga beslutet. I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För en part som företräder det allmänna (till exempel myndigheter) räknas tiden alltid från den dag domstolen meddelade beslutet.

Observera att överklagandet måste ha kommit in till domstolen när tiden går ut.

Vilken dag går tiden ut?

Sista dagen för överklagande är samma veckodag som tiden börjar räknas. Om du exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårs-afton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

Så här gör du

1. Skriv förvaltningsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att beslutet ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att kammarrätten ska

ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).

3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.

Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.

Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skicka eller lämna in överklagandet till förvaltningsrätten. Du hittar adressen i beslutet.

Vad händer sedan?

Förvaltningsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar förvaltningsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till kammarrätten.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även kammarrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i kammarrätten

När överklagandet kommer in till kammarrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Kammarrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att förvaltningsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om förvaltningsrätten dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller det överklagade beslutet. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med förvaltningsrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer hittar du på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Den som vill överklaga kammarrättens avgörande ska skriva till Högsta förvaltningsdomstolen. Skrivelsen ställs alltså till Högsta förvaltningsdomstolen *men ska skickas eller lämnas till kammarrätten*.

Överklagandet ska ha kommit in till kammarrätten *inom tre veckor* från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagande för det allmänna räknas dock från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagande infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommar-, jul- eller nyårsafton, räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i Högsta förvaltningsdomstolen krävs att *prövningstillstånd* meddelas. Högsta förvaltningsdomstolen lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas eller om det finns synnerliga skäl till sådan prövning, såsom att det finns grund för resning eller att målets utgång i kammarrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Om prövningstillstånd inte meddelas står kammarrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till Högsta förvaltningsdomstolen varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla följande uppgifter;

1. den klagandes namn, person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till Högsta förvaltningsdomstolen
2. det beslut som överklagas med uppgift om kammarrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet
3. de skäl som klaganden vill åberopa för sin begäran om att få prövningstillstånd
4. den ändring av kammarrättens beslut som klaganden vill få till stånd och skälen för detta
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.